



Teknik & Miljø
Natur og Vand

Prinsens Allé 5
8800 Viborg

Tlf.: 87 87 87 87

hsjen@viborg.dk
viborg.dk

Møde i RAV-Viborg (Rådgivende Arbejdsgruppe Vandløbsindsats)

Dato: 19. maj 2014

Tidspunkt: 14. maj 2014, kl. 15-17

Sagsnr.: 14/29348

Sted: Viborg Rådhus, Prinsens Alle 5, 8800 Viborg

Sagsbehandler: vphsjen

Direkte tlf.: 87 87 55 73

Referent: Hanne Stadsgaard Jensen / Anders Haugstrup

Til stede:

Stig Jensen, DN Viborg
Vagn Dissing, DN Viborg
Jørgen Buch, Viborg Sportsfiskerforening
Kenneth Elkjær, Viborg Sportsfiskerforening
Karl Anker Buksti, Friluftsrådet
Karsten Hansen, DOF
Rolf Christiansen, Viborg Kommune, Natur og Vand
Anders Haugstrup Andersen, Viborg Kommune, Natur og Vand
Hanne Stadsgaard Jensen, Viborg Kommune, Natur og Vand

RAV-Viborg er nedsat via Det Grønne Råd for Viborg Kommune.

Efter en kort præsentationsrunde gennemgik Anders Haugstrup rammerne for vandområdeplanerne og RAV-Viborgs arbejde i den forbindelse. Danmark er opdelt i 23 hovedvandoplande, hvoraf Viborg Kommune har arealer i to, Limfjorden og Randers Fjord.

Vandområdeplaner for 2. planperiode (2015-2021) skal være færdige og vedtaget i december 2015.

Som et forarbejde til de færdige planer skal kommunerne komme med forslag til indsatsprogram til forbedring af de fysiske forhold i vandløb ud fra nogle overordnede rammer og virkemidler, som Naturstyrelsen har defineret.

For oplandet til Limfjorden skal:

- mindst 37 spærringer fjernes:
- mindst 311 km vandløb forbedres for de fysiske forhold
- mindst 2 okkerindsatser gennemføres.

For oplandet til Limfjorden er den økonomiske ramme for indsatsen 125,6 mio. kr.

For oplandet til Randers Fjord skal:

- mindst 19 spærringer fjernes
- mindst 127 km vandløb forbedres for de fysiske forhold

For oplandet til Randers Fjord er den økonomiske ramme for indsatsen 53,4 mio. kr.

Der er nedsat vandråd i hvert hovedvandopland, men der er også et ønske om mere lokal involvering via arbejdsgrupper som denne. Der er desuden nedsat separate arbejdsgrupper for henholdsvis Karup Å (via Herning Kommune) og Simested Å (via Rebild Kommune). Viborg Kommune hører dog gerne om specifikke emner i disse to vandløb.

Kommunerne kan vælge indsatser i vandløb, spærringer og rørlægninger i et kortværk/indberetningsværktøj, som er udarbejdet af Naturstyrelsen. I værktøjet kan indsatsvandløb/spærringer/rørlægninger vælges, og der kan udpeges virkemidler fra et prissat virkemiddelkatalog, også udarbejdet af Naturstyrelsen.

Indsatserne skal vælges så de sikrer målopfyldelse for de tre kvalitetselementer der måles på, nemlig fisk, smådyr og vandplanter. Er et vandløb eller en vandløbsstrækning vurderet til ikke at ville opnå god økologisk tilstand inden 2021 for et eller flere af de nævnte kvalitetselementer, indgår det i statens kortværk.

Der er ikke et krav om en specifik fordeling af indsatserne mellem kommunerne. I begge oplande tilstræbes dog en fordeling der svarer nogenlunde til hver kommunes andel af vandløb i risiko for manglende målopfyldelse, antal spærringer osv.

Arbejdsgangen er, at kommunerne med bistand fra vandråd og evt. arbejdsgrupper udarbejder et samlet forslag til indsatsplan for hvert hovedvandopland de er med i. For hvert hovedopland fremlægges et oplæg for vandrådet. Derefter skal hver kommunes andel hen over sommeren godkendes politisk af udvalg og byråd, før det endelige forslag til indsatsprogram forelægges for vandrådet, inden det senest den 7. oktober 2014 fremsendes til Naturstyrelsen.

Der blev fremvist et kort der viser hvilke vandløbsstrækninger og spærringer, der kan indgå i forslag til indsatsprogram for Viborg Kommune. Kortet er taget fra det kortværk/indberetningsværktøj som kun kommunernes forvaltninger har adgang til, og svarer ikke helt til det der fremgår af den offentligt tilgængelige basisanalyse. Det blev aftalt, at en pdf-kopi af kortet over Viborg Kommune fremsendes til medlemmerne af RAV-Viborg.

Kommunens overvejelser om hvilke vandløbsstrækninger og spærringer der skal indgå i indsatsprogrammerne for de to hovedvandoplande blev gennemgået.

For Randers Fjord-oplandet er forvaltningerne næsten klar med et udkast til forslag til indsatsprogram, som præsenteres for vandrådet den 12. juni. Viborg Kommune er sekretariat for dette vandråd. I Limfjordsoplandet er der stadig lidt at arbejde med, men det forventes at have et færdigt udkast inden den 27. maj, hvor vandrådet for Limfjorden vil blive præsenteret for et udkast.

Arbejdsgruppens bemærkninger:

Der blev spurgt til virkemidlet "ændret vandløbsvedligeholdelse". Viborg Kommune, Natur og Vand svarede, at det indgår ikke i virkemiddelkataloget. Umiddelbart vurderet kan det blive vanskeligt at udpege indsatser, hvor det alene er kvalitetselementet for planter, der ikke er i god tilstand. I udpegningen har Kommunen valgt ikke at fokusere på planter, men kun på smådyr og fisk, også fordi der er forholdsvis få måleresultater med planteindekset.

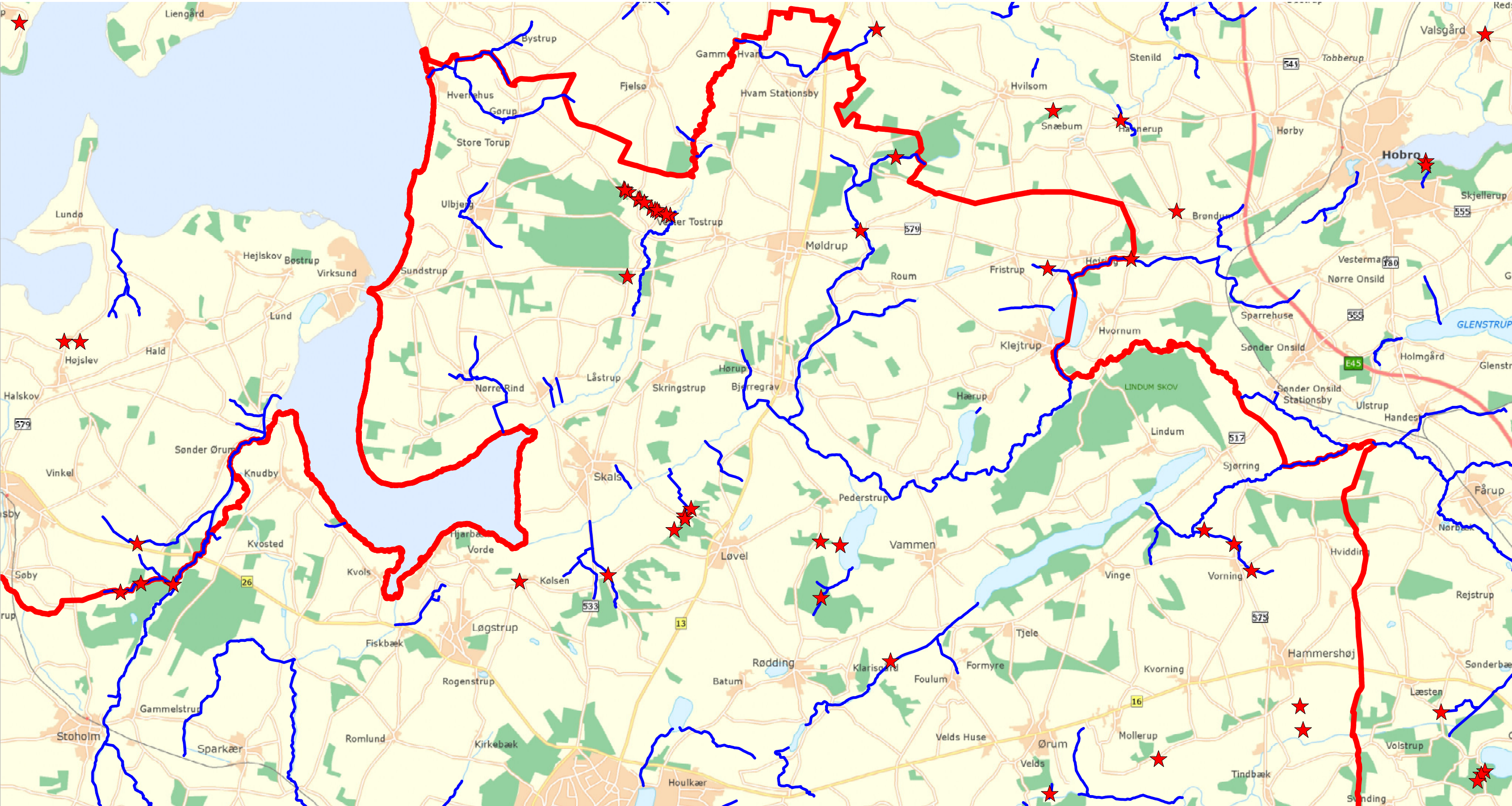
Med hensyn til konkrete indsatser blev der spurgt til hvorfor Tange Å ikke indgik i overvejelserne. Viborg Kommune, Natur og Vand svarede, at Kommunen er undervejs med et kommunalt projekt, som forventes at forbedre tilstanden i Tange Å.

RAV-Viborg var enig i ikke at prioritere Søgård Bæk ved Daugbjerg, hvor bækken forsvinder i en kalksprække i jorden for at dukke op igen nogle hundrede meter væk (er angivet som en spærring i Naturstyrelsens kortværk). Der var også støtte til tanken om at restaurere den øvre del af Nørreå.

Viborg Sportsfiskerforening tilkendegav, at de gerne ville give deres detaljerede bemærkninger. Foreningen foreslog at fremsende deres bemærkninger og evt. holde et separat møde med Kommunen, efter de havde haft tid til at gennemgå bruttolisten og det oplæg kommunen præsenterede. De øvrige medlemmer var indforståede med dette, men vil dog gerne modtage et referat.

NORDLIGE DEL AF KOMMUNEN

Vandløbsstrækninger der kan indgå i indsatsprogrammet er vist med blåt
Spærringer der kan indgå er vist som en rød stjerne
Den fede røde streg viser kommunegrænsen

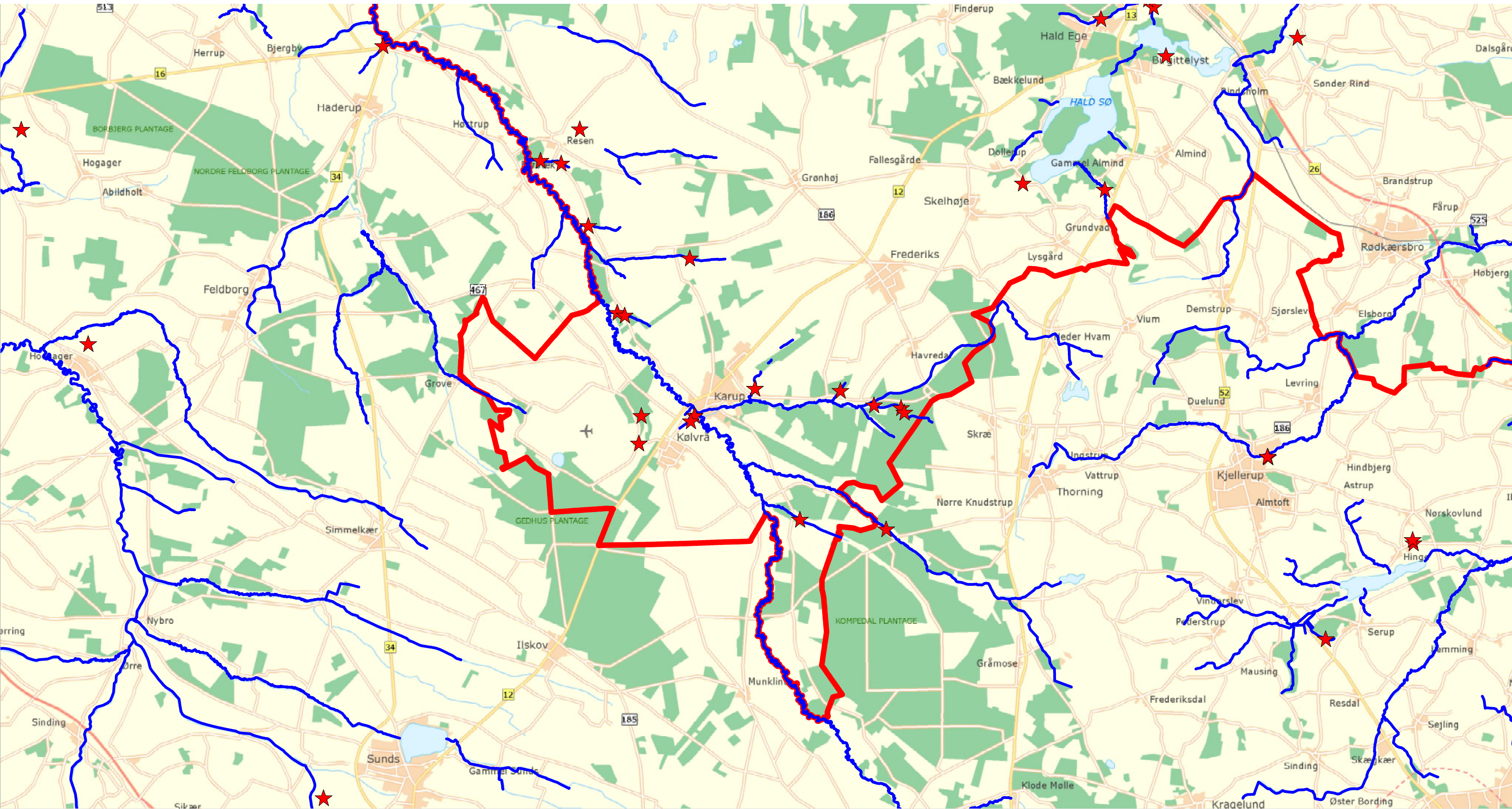


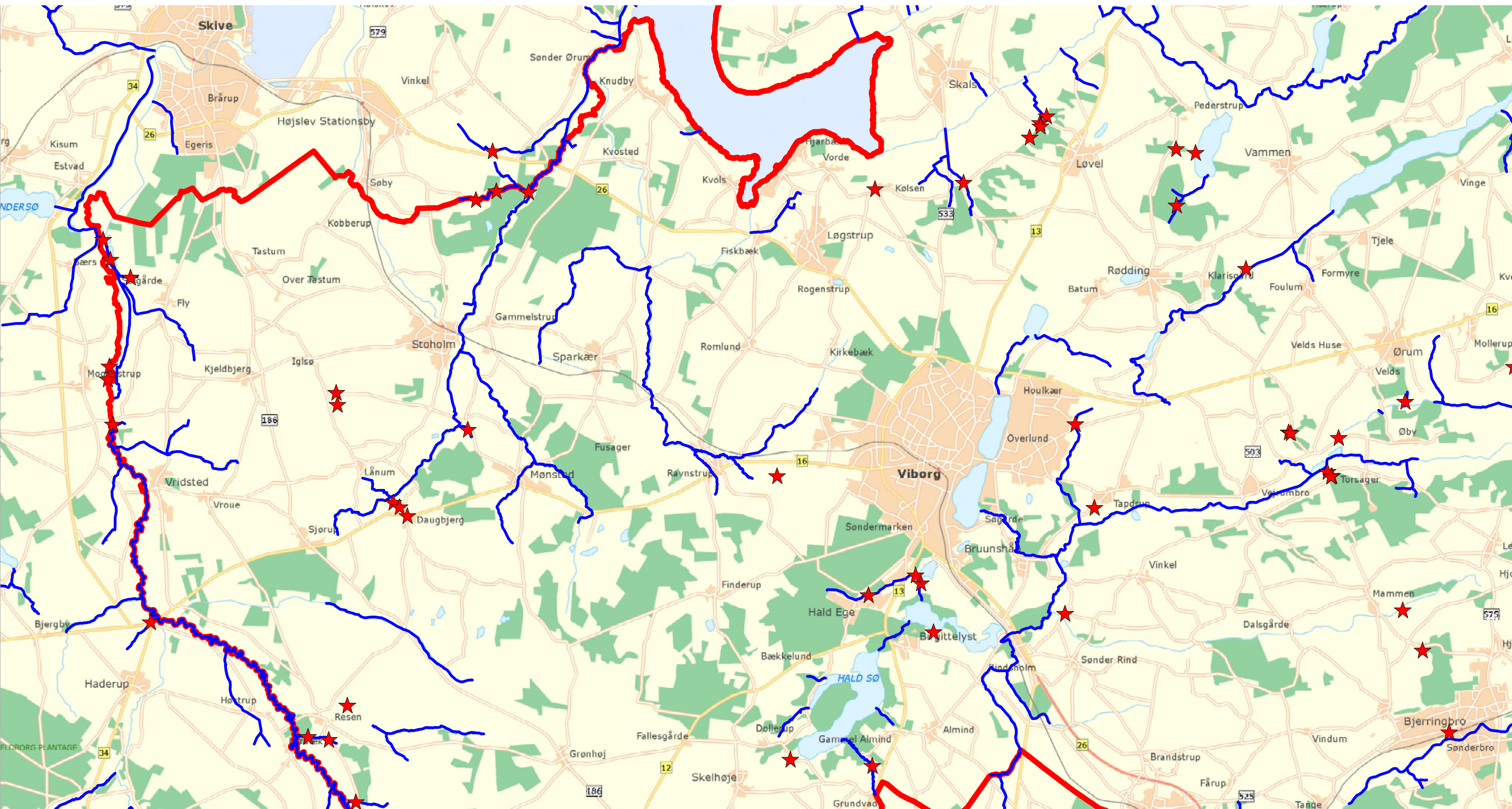
Vandløbsstrækninger der kan indgå i indsatsprogrammet er vist med blåt
Spærringer der kan indgå er vist som en rød stjerne
Den fede røde streg viser kommunegrænsen



SYDLIGE DEL AF KOMMUNEN

Vandløbsstrækninger der kan indgå i indsatsprogrammet er vist med blåt
Spærringer der kan indgå i indsatsprogrammet er vist med en rød stjerne
Den fede røde streg viser kommunegrænsen





Viborg Sportsfiskerforening

Sønder Mølle · Vinkelvej 40 A
8800 Viborg
Tlf. 3013 9562 · www.vsf.dk



Til AVK

Viborg, den 16. maj 2014

Som aftalt på mødet den 14. maj fremsender Viborg Sportsfiskerforening hermed sine kommentarer til kommunens planer om indsats i vandplanernes 2. periode.

Kommentarerne tager det som en forudsætning, at de tiltag, der er besluttet under vandplanernes første periode gennemføres som planlagt. Ellers er der brug for en helt anden prioritering.

En hel del vandløb, hvor vi ikke har fiskeinteresser, kender vi ikke noget til, og vores kommentarer vil alt overvejende være knyttet til vandløb, hvor vi færdes jævnlige.

Karup å.

Vi kender ikke tilløbene, og skal nøjes med at understrege, at den fjernelse af spærringen ved Agerskov dambrug, som er med i Periode 1, er det allervæsentligste tiltag ved Karup å. Hvis den ikke løses i periode 1, er det afgørende, at den kommer med i Periode 2.

Jordbro å.

Ejstrup bæk. Gode ide at gøre en indsats, men indsatsen skal begynde helt nede ved udløbet i Jordbro å, hvor bækken forløber diffust gennem forskellige grave og sivområder. Der er ikke mulighed for passage for større fisk i dag. Ved bestandsanalysen i 2007 blev bækken ikke befisket, da DTU-Aqua ved en besigtigelse er klærede den fisketom.

Præstegårdsbækken. Vigtigt at få løst spærringen ved Minilandsbyen, men det indgår i andre projekter i kommunen. Den eksisterende faunapassage fungerer ikke og har aldrig fungeret. En løsning skal gerne dels give passage, dels indeholde gode gydemuligheder i selve løsningen, da der er stort brug for yngel i den øvre del af Jordbro å.

Det underjordiske løb af Søgårdsgrøften bør bevares, da det er en naturlig tilstand.

Der er yderligere en stjerne på kortet, vist nok ved vejunderføringen ved kirken, men denne underføring udgør ikke noget problem.

Jordbro å's øvre løb. Her er fin vandføring, godt fald og mange skjul, men på trods af det var strækningen ved bestandsanalysen i 2007 fisketom. Stationen har nr. 22.08.1.

Ved et besøg i 2013 med Karina og Ole fra Viborg kommune fiskede vi vandindsekte 500 m. nedstrøms Lånumvej, men konstaterede, at der kun var meget få. Årsagen kan være skygning, okker eller noget helt tredje.

Viborg Sportsfiskerforening har forsøgt at løsne gydegruset ved Lånumvej, men måtte konstatere, at der blot lå et tyndt lag grus på et underlag af ler.

Der er masser af skjulesten, men der mangler grus, som der er fine muligheder for at udlægge fra Lånumvej og ca 500 meter nedstrøms. Det er vigtigt, at der produceres noget yngel her øverst i Jordbro å, da der er fine opvækstmuligheder nedstrøms, men for lidt strøm til gydning. Denne opgave bør have høj prioritet.

Lånum bæk kender vi ikke, men måske finder man her årsagen til, at der mangler fisk og insekter længere nedstrøms. Vi har tidligere set tegn på organisk forurening ved Lånumvej.

Mønsted å er ikke med på kommunens indsatsliste, men hvis spærringen ved Mønsted dambrug ikke fjernes i anden sammenhæng, bør dette tiltag have høj prioritet.

Fiskbæk å

Genslyngning af hovedløbet er Viborg Sportsfiskerforening naturligvis meget positiv overfor.

Jegstrup bæk er med i periode 1, hvor vi forventer større mængder af gydegrus og skjulesten udlagt. Vi havde håbet, at 'ændret vandløbsvedligeholdelse' kunne have hævet vandstanden i den øvre del af bækken og de tilhørende moseområder, så okkerudvaskningen kunne begrænses. Bækken har et stort potentiale, men uden en begrænsning af okkerproblemet, bliver den ikke rigtig god.

Rævind bæk er med på Naturstyrelsens kort, men ikke på Viborg Kommunes plan. Her ligner situationen Jegstrup bæk. Bækken har et fantastisk potentiale, som slet ikke kommer til sin ret på grund af okkerproblemer. Vi har for 4-5 år siden fremsendt en rapport fra gennemgang af hele bækken, og genfremsender den gerne.

Gårdsdal bæk. Gårdsdal dambrug må formodes at blive fjernet i Periode 1, men derefter ligger der en opgave i at få gjort de 3 ovenfor liggende tilløb til gode vandløb. Ved bestandsanalysen i 2007 var stationerne 2205.14. 2205.15 og 2205.17 fisketommer. Det skyldes ikke kun manglende passagemuligheder ved dambruget (de er faktisk rimeligt gode), men okker. Nedstrøms dambruget mangler der gydegrus, men lad os lige se, hvad der sker, når dambruget fjernes.

Fiskbæk Møllebæk er på Naturstyrelsens kort, men ikke med i Viborg Kommunes planer. Det er en fin bæk, der er en lille smule gydning nede i Fiskbæk by, mens de øvre dele er ødelagt af sand. Der bør gøres noget ved sandudskylningen fra et eksisterende drikkested og der bør udlægges gydegrus og skjulesten.

Viborg Sportsfiskerforening opfordrer til, at denne bæk tages med på indsatslisten.

Skals å.

Skravad møllebæk. Underføringen under Skivevej ved dambruget er med på Viborgs liste, men anses ikke for at være et problem. Der er et lille problem ved en rørunderføring ca 10 meter opstrøms vejen, men det løser Viborg Sportsfiskerforening med en smule grus, når vi alligevel skal udlægge grus om kort tid.

Den først kilometer oven for dambruget er en dyb, mørkbundet stuvezone for dambruget og hverken gyde- eller opvækstvand.

Den øverste del ved Hvilsom plantage er ødelagt af en hårdhændet oprensning for nogle få år siden, så en forbedring af den øverste del af Skarvad Mølle bæk bør omfatte en massiv udlægning af grus og skjulesten opstrøms Støttrupvejen og rundt om Hvilsom Plantage, og en genetablering af det

sandfang, der har været ved Støttrupvejen. For øjeblikket er der ikke gydemuligheder opstrøms dambruget.

Lund bæk. Viborg kommune har i 2013 ændret afløbet fra en lille sø, så sandudvaskningen derfra nu skulle blive formindsket. Der udlægges i den forbindelse en enkelt gydebanke.

Ved "Trængels bro" (Broholmvej) udlægges Viborg Sportsfiskerforening gydegrus i 2014, men der er brug for meget mere grus og flere skjulesten andre steder i bækken, bl.a. mellem Lundvej og Broholmvej.

Lund bæk er meget sandførende, så meget, at der opstår store sandproblemer i Skravad bæk efter sammenløbet med Lund Bæk. Årsagerne til det meget sand bør opspores og problemet løses, eller der bør etableres et sandfang indtil der er en anden løsning.

Trudskov bæk. Bækkens nedre løb indgår i projekt "Skals Enge", hvor det er planen at omlægge bækken fra det punkt, hvor den rammer hovedvejen.

Men der er brug for en indsats på de øvre dele. Underføringen under Havrisvej er det største problem, da faldet er alt for højt og bør ændres fuldstændig. Nedenfor Havrisvej er bækken gravet for bred og er en lige kanal, som bør genslynges.

Forholdene opstrøms Havrisvej kender vi ikke til.

Vorning Møllebæk. God ide at få adgangsforholdene til dette glimrende vand forbedret. Hvis ikke Skalsådalens Sportsfiskerforening løser spærringen ved Vorning mølle, skal det med i planerne.

Løvel Møllebæk. Dette vandløb er ikke med i Viborg Kommunes prioritering, men vi opfordrer til, at det kommer på listen. Der er angivet forskellige spærringer på Naturstyrelsens kort, men efter vores mening er de tre vejunderøringer ikke problemer. Kun opstemningen til det lukkede dambrug er et problem, og det bør løses. Det koster stort set ikke noget, og kan løses af kommunen uden at komme i vandplanerne.

Simested å.

Borup Møllebæk er på kortet, men den er så kort, at vi er enige i ikke at prioritere en løsning nu. Der er opstrøms mølledammen et helt enestående kildeområde, som med tiden bør have forbindelse til åen.

Skinderup bæk er derimod et stort problem, der bør løses hurtigst muligt. Viborg Kommune har udarbejdet en skitse med en helt ny, slynget bæk i de tilstødende arealer, og det er nok den bedste løsning. Det er vigtigt, at der etableres mange gydepladser i forbindelse med restaureringen.

Hvam bæk var tidligere en fin gyde og opvækstbæk og en meget vigtig del af Simested-å-systemet, men den blev for relativt kort tid siden ødelagt ved anlæg af en opstemmet sø. Der er ganske vist krævet og anlagt en passage ved opstemningen, men den fungerer ikke. Bækken bør føres tilbage til den oprindelige skikkelse.

Rind bæk er på kortet men ikke på Viborg Kommunes liste. Det er en fin, lille bæk med et helt usædvanligt godt fald. Der bør udlægges grus og skjulesten flere steder mellem Rind by og engene ved fjorden. Viborg Sportsfiskerforening har tidligere fremsendt en rapport fra en gennemgang af bækken, og gør det gerne igen.

Med venlig hilsen

Jørgen Buch

Viborg Sportsfiskerforening
Søndermøllevej 40 A
8800 Viborg

Att.: formand Jørgen Buch

Dato: 28-05-2014

Kvittering for kommentarer som opfølgning på RAV-møde den 14. maj

Sagsnr.: 14/29343
Sagsbehandler: vpaa5

Som opfølgning på RAV-mødet den 14. maj har Viborg Sportsfiskerforening som aftalt ved mødet sendt foreningens kommentarer til forvaltningens overvejelser om fysiske indsatser i Kommunens vandløb i 2. vandplanperiode (2016-2021).

Viborg Kommune skal takke for de gode og grundige kommentarer.

For de fleste vandløb er forvaltningen enig i de anførte kommentarer. De fleste af forvaltningens overvejelser om fysiske indsatser svarer således til jeres kommentarer.

Konkret nævner I desuden, at der skal ske en indsats i Fiskbæk Møllebæk. Forvaltningen er enig, og en indsats i Fiskbæk Møllebæk vil derfor indgå i de videre overvejelser for indsatsen i 2. vandplanperiode.

Jeres kommentarer vil indgå i de videre overvejelser om vandløbsprojekter, både i forhold til indsatserne i 2. vandplanperiode og til de rent kommunale indsatser.

Som det fremgår af referatet fra mødet den 14. maj skal vandrådene for hhv. Limfjorden og Randers Fjord nu behandle de foreløbige udkast til indsatsprogrammer. Når vandrådene har behandlet de foreløbige udkast, vil RAV-Viborg blive orienteret om status for arbejdet. Forvaltningen vil i den forbindelse overveje, om der er behov for at afholde endnu et møde i RAV-Viborg.

Med venlig hilsen

Anders Haugstrup
Sagsbehandler

Kopi til:

Stig Jensen, DN Viborg
Vagn Dissing, DN Viborg
Karl Anker Buksti, Friluftsrådet
Karsten Hansen, DOF